

Analýza Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 - 2021

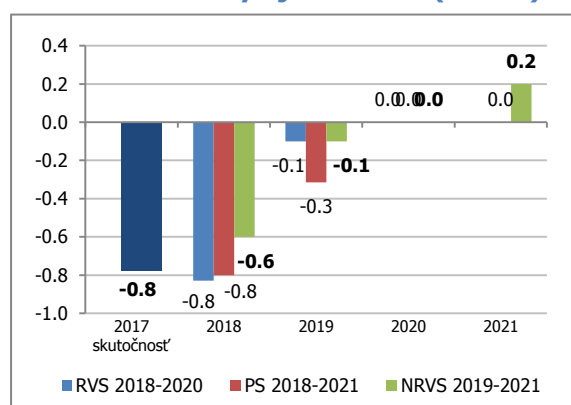
Návrh rozpočtu na rok 2019 predpokladá cieľ deficitu verejných financií vo výške 0,1 % HDP. V porovnaní s Programom stability na roky 2018 až 2021 došlo k jeho zlepšeniu o 0,2 p.b. HDP. Vplyvom priaznivého ekonomického vývoja však došlo oproti poslednému Programu stability aj k zvýšeniu odhadu daňových a odvodových príjmov na rok 2019 o takmer 0,7% HDP. Dodatočné príjmy sa tak v plnej miere nevyužívajú k výraznejšej revízii cieľa, ale plánujú sa využiť hlavne na priority financovania bežných výdavkov oproti investičným. Výraznejší rast výdavkov v rokoch 2018 a 2019 vedie k riziku nesplnenia výdavkového pravidla. Výška rezerv na rok 2019 dosahuje už 8% výdavkov štátneho rozpočtu, čo komplikuje posúdenie jednotlivých položiek rozpočtu. Aj po zohľadnení rezerv identifikované riziká najmä pri výdavkoch na tovary a služby v štátnom rozpočte a zdravotníckych zariadeniach môžu viesť k mierne vyššiemu deficitu ako je stanovený cieľ.

1. Zhrnutie

Nominálne saldo a dlh – priaznivý vývoj, rýchlejšia konsolidácia

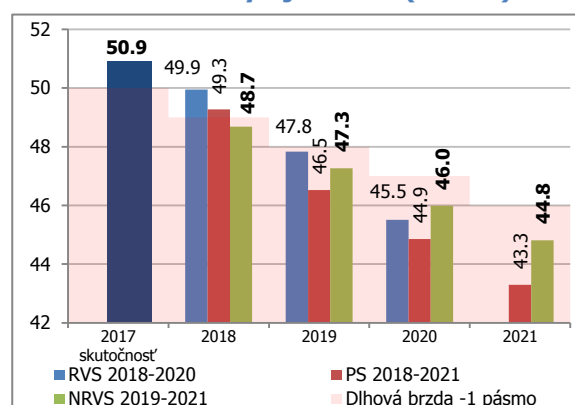
- V budúcom roku by deficit verejnej správy mal klesnúť na 0,1 % HDP, pričom v roku 2020 sa predpokladá vyrovnané hospodárenie a v roku 2021 prebytok na úrovni 0,2 % HDP. Mali by sa tak dosiahnuť historicky najlepšie úrovne hospodárenia verejných financií.
- Okrem roku 2020 sú v porovnaní s Programom stability navrhované úrovne salda priaznivejšie, keď zvýšenie daňových a odvodových príjmov je tmené rastom bežných výdavkov. Zvýšenie odhadu daňových a odvodových príjmov na rok 2019 o takmer 0,7% HDP sa však v plnej miere nevyužíva k výraznejšej revízii cieľa.
- Dlh verejnej správy by sa mal v tomto roku prvýkrát dostať pod dolné sankčné pásmo¹ a dosiahnuť úroveň 48,7% HDP. Pokles by mal pokračovať aj v ďalších rokoch až na úroveň 44,8 % HDP v roku 2021. Na pokles dlhu priaznivo vplyva okrem prebytkovej primárnej bilancie a ekonomického rastu aj uvoľnená menová politika, ktorá znižuje úrokové náklady z novo emitovaného dlhu.

Graf A: Porovnanie vývoja deficitu VS (% HDP)

Zdroj: MF SR, prepočty NBS
*Rok 2018 je očakávaná skutočnosť

Graf B: Porovnanie vývoja dlhu VS (% HDP)

Zdroj: MF SR, prepočty NBS

¹ Počnúc rokom 2018 až do roku 2027 dochádza na základe Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti každoročne k zníženiu horného limitu verejného dlhu ako aj súvisiacich sankčných pásiem o jeden percentuálny bod.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

- Na základe rozčlenenia výdavkov podľa funkčnej klasifikácie (čo umožňuje identifikovať priority) je zrejmé, že na histórii² sa v porovnaní s EA19 nadpriemerne alokovali zdroje do ekonomickej oblasti (napr. výstavba dopravnej infraštruktúry) a na verejný poriadok a bezpečnosť (vyjadrené ako podiel na primárnych výdavkoch). Tieto priority ostávajú zachované aj vo výhlade rozpočtu, pričom sa k nim pridávajú aj výdavky na obranu reagujúce na záväzky štátu vyplývajúce z medzinárodných dohovorov a výdavky na vzdelávanie, čo reflektuje tlak na zvyšovanie kvality slovenského vzdelávacieho systému (graf 3).
- Návrh rozpočtu obsahuje viacero rezerv (napr. rezervu na mzdy a poistné, rezervu na rok 2019, rezervu na riešenie vplyvov nových zákonných úprav a iných vplyvov, rezervu na riešenie krízových situácií, na rýchlejšiu realizáciu a väčší počet projektov), ktorých celková výška dosahuje 1 386 mil. Eur. Pozitívom je, že vytvorené rezervy tak môžu výraznejšie kryť prípadné riziká. Zároveň však podiel rezerv na výdavkoch štátneho rozpočtu narastá z 2,4 % v rozpočte na rok 2014 na 8% v rozpočte na rok 2019, čo komplikuje pohľad do štruktúry príjmov a výdavkov.

Vývoj v porovnaní so scenárom nezmenených politík – prebytkové hospodárenie mohlo byť už v roku 2019

- Scenár nezmenených politík podľa MFSR (NPC) naznačuje už v roku 2019 prebytkové hospodárenie na úrovni 0,15 % HDP (v porovnaní s očakávaným saldom lepším výsledkom o 0,25 % HDP).
- V NRVS sa na rok 2019 počíta s lepšími príjmami ako v NPC (najmä vplyvom odvodu obchodných reťazcov, celková príjmová konsolidácia tak predstavuje 0,66 % HDP), pri výraznejšom náraste bežných výdavkov (výdavková expanzia na úrovni 0,91 % HDP) – mzdy a spotreba tovarov a služieb.
- Ak by sa NRVS vyvíjal podľa NPC, bola by celková konsolidácia do roku 2021 takmer dvojnásobná (graf 1).

Riziká, resp. porovnanie s predikciou NBS

Rok 2018 (Príloha č. 1)

- Riziká identifikované v minuloročnej analýze NBS sa naplňujú, dokonca sú vyššie tak na strane príjmov ako aj výdavkov (na úrovni 0,7% HDP).
- Priaznivejší je vývoj najmä daňových a odvodových príjmov, ktorý kompenzuje vyššie výdavky na mzdy a investície. Vplyvom toho NBS na tento rok aktuálne očakáva, že cieľ deficitu bude splnený.
- NRVS signalizuje na strane výdavkov podobné prorastové riziká ako NBS, avšak v rámci príjmov absentuje akualizačný mechanizmus emisných povoleniek (zaznamenávajú sa len na hotovostnom princípe), čo môže príjmy nadhodnocovať. Najmä v dôsledku toho sa v NRVS očakáva nižší ako rozpočtovaný deficit o 0,2% HDP.
- Aj podľa NRVS sa naplňuje riziko nižších príjmov predovšetkým z dividend, ktoré NBS komunikovala v minuloročnej analýze.

Rok 2019 (Tabuľka č. 2)

- Na príjmovej strane rozpočtu predstavujú opätovne riziko rozpočtované dividendy, príjem z poplatku za udržiavanie núdzových zásob ropy, ako aj zvýšený príjem Národného jadrového fondu. Neistý je vplyv opatrení na obmedzenie daňových únikov (eKasy a nanomarkety)
- Medzi pozitívne riziko patrí najmä lepší výber daní z dôvodu lepšieho ako očakávaného vývoja na trhu práce.

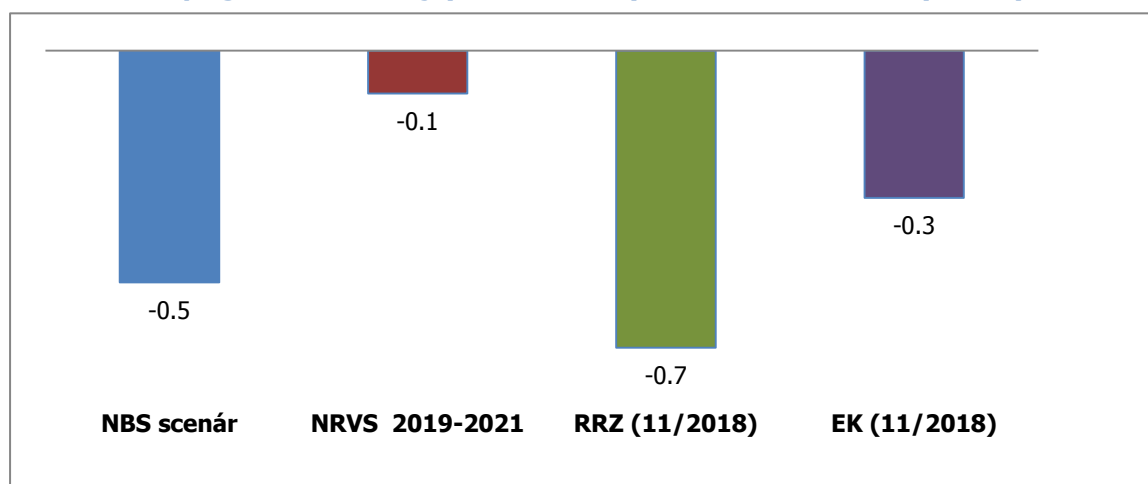
² Priemer rokov 2014-2016 vrátane odhadovanej skutočnosti 2018, ktorá v tomto hodnotení sa predpokladá, že by už mala hodnoverne reflektovať funkčnú štruktúru výdavkov na dané obdobie.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

- Na výdavkovej strane sa po analytickej úprave EÚ fondov, spolufinancovania, jednorazového vplyvu oddĺženia zdravotníckych zariadení na medzispotrebu v roku 2018 ako aj nesúvisiacich opatrení a rezerv uvažuje so značnými úsporami na medzispotrebe³ a investíciách. Za predpokladu ak by v roku 2019 tieto výdavky dosiahli očakávanú úroveň z roku 2018 sa vytvára riziko vo výške 0,4 % HDP. Rizikom je aj výška dividendy súkromnému akcionárovi zdravotnej poisťovne.
- Identifikované riziká sa tak materializujú v rámci scenára fiškálneho deficitu, ktorý NBS odhaduje na vyššej úrovni oproti NRVS o 0,4 % HDP (úroveň -0,5% HDP)
- Návrh rozpočtu zároveň uvažuje s hotovostnými preddávkami na nákup vojenskej techniky v kumulatívnej výške 1,5 % HDP, ktoré však v rokoch 2019 až 2021 metodicky neovplyvňujú aktuálnu výšku rozpočtovaných verejných výdavkov. Súčasné rozhodnutia o výdavkoch v obrane budú tak mať fiškálne dopady na deficit až v momente dodania vojenskej techniky, ktoré sa očakáva po roku 2021 (momentálne ovplyvňujú len výšku dlhu, ktorá bola revidovaná nahor v porovnaní s PS).

Graf C: Prehľad prognóz deficitu verejných financií rôznych inštitúcií na rok 2019 (% HDP)

Zdroj: MF SR, EK, RRZ, vlastné prepočty, NBS scenár predstavuje aktuálny odhad deficitu

Rozpočtové vzťahy s EÚ

- Slovensko by malo ostať v pozícii čistého prijímateľa v celom horizonte rozpočtu. Príjmy z rozpočtu EÚ by však mali byť v roku 2019 pomerne nízke (1,8% HDP), čo sa dotkne najmä investícií. Zároveň je však možné očakávať presun zdrojov z minulých rokov⁴. V roku 2020 by sa čerpanie fondov malo zrýchliť na 2,8% HDP, resp. 2% HDP v roku 2021.
- Výpadok príjmov v roku 2021 je ovplyvnený nerozpočtovaním čerpania zdrojov z poľnohospodárskych fondov určených na financovanie agrodotácií, s čím súvisí aj nižší objem výdavkov na spolufinancovanie v roku 2021.

Štrukturálne saldo – cyklus v roku 2019 pomáha nominálnemu saldu (príloha 2)

- Vplyv cyklu je podľa NRVS od roku 2017 kladný, najviac pomáha konsolidovať nominálne saldo v roku 2019 (0,3 p.b. HDP).
- Fiškálna politika by mala pôsobiť v roku 2019 len mierne reštriktívne (graf D), pričom čerpanie EÚ fondov môže mať mierne prorastový vplyv.

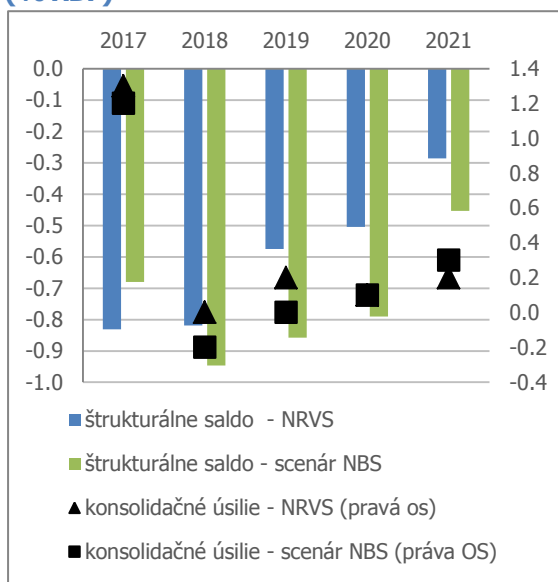
³ Po analytickej úprave sa v prípade medzispotreby očakáva v roku 2019 medzироčný pokles o 5,9 %.

⁴ Za predpokladu rovnakého vývoja ako v roku 2018, by došlo k presunu zdrojov EÚ o objeme približne 1% HDP a príjmy by mohli dosiahnuť úroveň približne 2,8% HDP.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

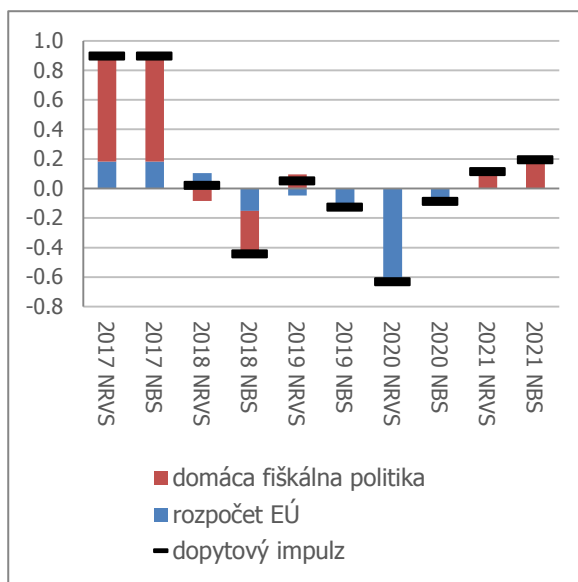
- Priaznivý vývoj ekonomiky a tlaky na trhu práce vytvárajú priestor na výraznejšie proticyklickú fiškálnu politiku aj nad rámec minimálnych požiadaviek podľa rozpočtových pravidiel EÚ.

Graf D: Štrukturálne saldo a konsolidačné úsilie (% HDP)

Zdroj: MFSR, EK, ŠUSR, NBS, vlastné prepočty

Graf E: Dopytový impulz (% HDP)

Pozn.: Kladné hodnoty predstavujú reštriktívne pôsobenie fiškálnej politiky

Zdroj: MF SR, EK, ŠU SR, NBS, vlastné prepočty

Plnenie rozpočtových pravidiel

- Slovensko ako krajina mimo procedúry nadmerného deficitu (EDP) podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu. To znamená, že do doby kým bude dosiahnutý strednodobý rozpočtový cieľ (MTO) štrukturálneho deficitu na úrovni -0,5 % HDP, európske pravidlá od Slovenska vyžadujú konsolidačné úsilie na úrovni 0,5 p.b. HDP.
- Predložený Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2019 predpokladá plné dosiahnutie MTO v roku 2020.
- V roku 2019 sa predpokladá úroveň štrukturálneho deficitu mierne nad úrovňou MTO vo výške -0,6 % HDP, čo by pri ex ante interpretácii pravidiel malo implikovať požadované konsolidačné úsilie na úrovni 0,3 % HDP. NRVS však predpokladá konsolidačné úsilie iba na úrovni 0,2% HDP. Pri striktnom výklade pravidiel (ohľadne rozsahu konsolidácie) by nominálne saldo tak malo byť rozpočtované vo forme vyrovnaného rozpočtu. Návrh rozpočtu interpretuje štrukturálny deficit na úrovni -0,6 % HDP ako splnenie MTO ex post, pričom je však otáznе stanovisko EK k tomuto výkladu európskych pravidiel.
- Výdavkové pravidlo pre rok 2019 sa javí byť splnené, na dvojročnej báze pri zahrnutí aj roku 2018 by malo byť však prekročené. To by implikovalo potrebu zníženia výdavkov alebo navýšenie diskrečných príjmov o 0,3 % HDP.
- Jesenná prognóza EK pre Slovensko nepredpokladá v roku 2019 konsolidáciu, keď štrukturálne saldo by malo zotrvať na úrovni roka 2018 (-0,8% HDP).

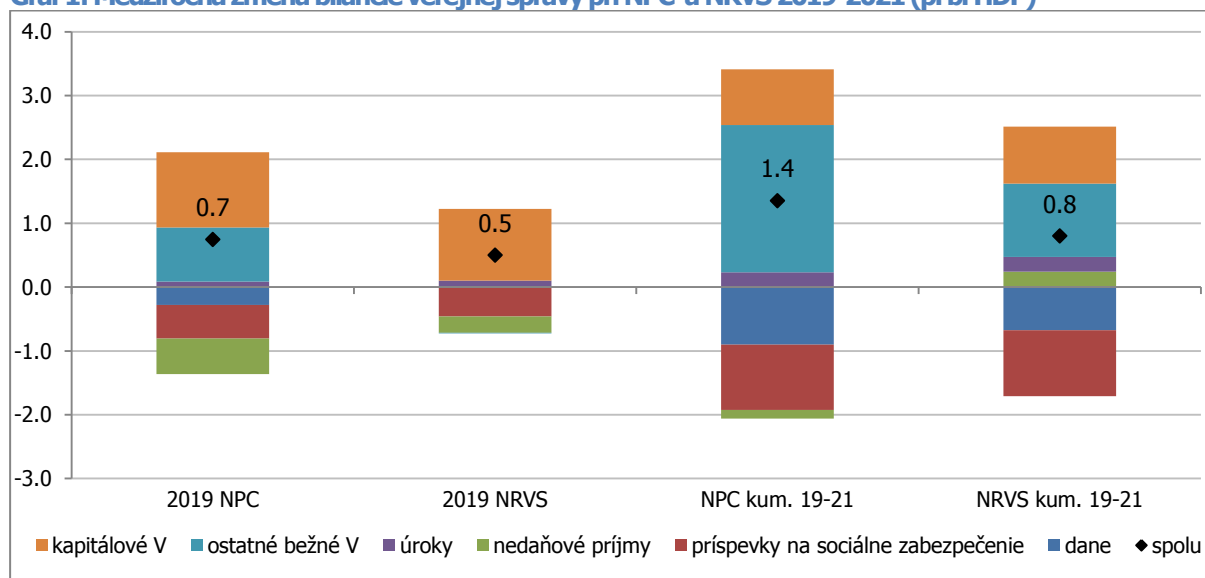

2. Scenár nezmenených politík (NPC)

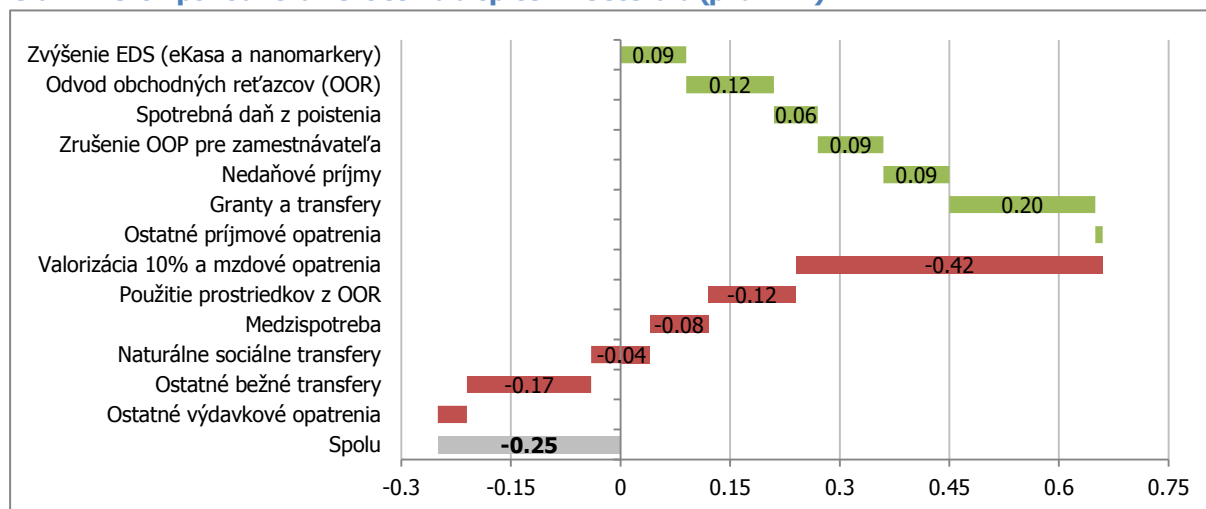
Predložený návrh rozpočtu verejnej správy uvažuje s deficitom v roku 2019 na úrovni -0,1 % HDP. **Keby v tomto roku neprišlo k žiadnym zmenám v hospodárskych politikách vlády (tzv. scenár nezmenených politík NPC), dosiahol by deficit verejnej správy prebytok 0,15 % HDP.** Táto automatická konsolidácia odráža pozitívny vplyv ekonomického cyklu, kde vyššie príjmy verejnej správy zlepšujú jej celkové hospodárenie. Na naplnenie rozpočtovaného cieľa na úrovni -0,1 % HDP **vláda plánuje fiškálny stimul v celkovej výške 0,25 % HDP, najmä cez výdavkovú stranu rozpočtu.**

Na príjmovej strane je v porovnaní s NPC scenárom rozpočtovaná konsolidácia vo výške 0,66 % HDP najmä cez daňové opatrenia. Ide predovšetkým o zavedenie osobitného odvodu obchodných reťazcov a plánované opatrenia na zvýšenie efektivity výberu nepriamych daní. Táto príjmová konsolidácia je však vykompenzovaná expanzívnymi výdavkovými opatreniami, najmä cez vyššiu rast miezd a výdavkov na medzispotrebu (spolu o 0,9 % HDP oproti NPC scenáru). Uvedené výdavkové opatrenia však nie sú primárne zamerané na vykompenzovanie poklesu investícií.

Graf 1: Medziročná zmena bilancie verejnej správy pri NPC a NRVS 2019-2021 (p. b. HDP)

Zdroj: MFSR, vlastné prepočty

Graf 2: Dekompozícia fiškálneho stimulu oproti NPC scenáru (p. b. HDP)

Zdroj: MFSR, vlastné prepočty

Kým konsolidácia podľa NPC scenára v 2019 spočíva na poklese kapitálových i bežných výdavkov, v NRVS je založená najmä na poklese kapitálových výdavkov. Z pohľadu subsektorov verejnej správy má ku konsolidácii prispieť najmä centrálna vláda a v menšej miere miestna samospráva, zatiaľ čo fondy sociálneho zabezpečenia by mali svoje hospodárenie zhoršiť (negatívne bude vplývať pokles poistného plateného štátom).

3. Analýza základných tendencií vývoja príjmov a výdavkov

Návrh rozpočtu očakáva **daňové a odvodové príjmy** za rok 2018 vyššie o takmer 800 mil. eur ako boli pôvodne rozpočtované. Medziročný nárast priamych daní na úrovni 7,9 % v roku 2019 odráža najmä pozitívne tendencie na trhu práce a ziskovosti firiem. Pri nepriamych daniach je v roku 2019 pozitívny medziročný vývoj na úrovni 6,4 % podporený novými opatreniami. Medzi objemovo najväčšie patrí zavedenie osobitného odvodu obchodných reťazcov a očakávané príjmy z opatrení zameraných na zvýšenie efektivity výberu daní. Absencia aktualizácie mechanizmu pri zaznamenávaní príjmov z emisných povoleniek však predstavuje riziko smerom nadol. Čo sa týka príjmov zo zdravotných a sociálnych odvodov, medziročný nárast je rozpočtovaný vo výške 3,6 %. Vývoj prameniari z pozitívneho makroekonomického prostredia je doplnený o dodatočné príjmy zo zrušenia odvodovej odpočítateľnej položky pre zamestnávateľov. Negatívne by malo pôsobiť zvýšenie sadzby odvodu do II. piliera v starobnom poistení a nižšie platby za poistencov štátu v zdravotnom poistení⁵.

V nedaňových príjmoch sa v porovnaní s schváleným rozpočtom očakáva v roku 2018 výpadok 220 mil. eur, z čoho nižšie príjmy z dividend dosahujú 144 mil. eur. Predpokladá sa výpadok príjmov z dividend SPP, a.s., SSE a.s., VSE a.s. a Transpetrolu. Očakávajú sa však oproti rozpočtu vyššie príjmy z grantov a transferov o 384 mil. eur z čoho 325 mil. eur je vyšší predpoklad čerpania EÚ fondov. V roku 2019 sa rozpočtuje rast nedaňových príjmov, najmä príjmov z podnikania a vlastníctva majetku a tržieb. Nižšie sa rozpočtujú bežné transfery, čo súvisí s nižším predpokladom čerpania EÚ fondov, ktoré však v budúcom roku môžu byť vyššie z dôvodu presunu nevyčerpaných zdrojov z minulých rokov. Vyššie granty a transfery sa očakávajú z Nástroja na prepájanie Európy

⁵ Platby poistného za poistencov štátu majú neutrálny vplyv na celkovú bilanciu verejného sektora.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

(CEF), ako aj v súvislosti rastom príspevkov do Národného jadrového fondu s ohľadom na očakávané spustenie 3. a 4. bloku Atómovej elektrárne Mochovce⁶. Rozpočet očakáva nárast tržieb v súvislosti so zvýšením poplatku za spravovanie núdzových zásob ropy a zvýšením poplatkov za uloženie odpadu na skládkach.

Sociálne výdavky by mali v roku 2019 medziročne vzrásť o 2% (240 mil. eur). Najväčší podiel na tomto zvýšení budú mať výdavky na starobné dôchodky, kedy aj napriek zvýšeniu veku odchodu do dôchodku sa predpokladá nárast o 4,7% (310 mil. eur). Na zvýšenie sociálnych výdavkov budú v roku 2019 vplývať aj dve legislatívne zmeny s celkovým vplyvom 100 mil. eur. Prvou je zvýšenie výdavkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, najmä zvýšenie príspevku na opatrovanie. Táto zmena, účinná od júla 2018, by mala v roku 2019 mať vplyv približne 85 mil. eur. Druhou je zvýšenie príspevku na pomoc v hmotnej núdzi (15 mil. eur). Výrazná medziročná úspora sa očakáva na platbách za poistencov štátu v zdravotnom poistení, ktoré by mali klesnúť o 12,8% (200 mil. eur). V rezervách na legislatívne úpravy sú zároveň vyčlenené prostriedky na zvýšenie daňového bonusu na deti do 6 rokov a zvýšenia vianočného príspevku k dôchodku.

Rast výdavkov **verejného zdravotného poistenia (VZP)** sa predpokladá na úrovni 4,7 % (209 mil. eur). Na rast výdavkov pôsobí najmä automatické zvyšovanie miezd lekárov v ústavných zariadeniach, nárast miezd sestier a ostatného nelekárskeho personálu v ústavných zariadeniach nad rámec automatického rastu ako aj rast miezd ambulantných pracovníkov cez platby za výkony. Celkovo sa predpokladá nárast mzdových výdavkov o 197 mil. eur⁷. NRVS predpokladá, že úsporne by mali pôsobiť opatrenia v rámci Hodnoty za peniaze vo výške 92 mil. eur najmä v prípade opatrení pri predpisovaní liekov ako aj revízií úhrad kategorizovaných liekov⁸. Ďalšie úspory by sa mali dosiahnuť optimalizáciou prevádzky nemocníc.

Za predpokladu plného využitia rozpočtovaných rezerv na mzdy a poistné by mali v roku 2019 **kompenzácie zamestnancov** mimo EÚ fondov a spolufinancovania medziročne vzrásť až o 9,8 % (takmer 800 mil. eur). Dynamický nárast osobných výdavkov reflektuje najmä valorizáciu tarifných platov štátnych zamestnancov od 1. januára 2019 na úrovni 10 %, úpravu platových tabuliek zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, valorizáciu platov zdravotníckych zamestnancov nad rámec mzdového automatu ako aj zvýhodnené odmeňovanie začínajúcich učiteľov od 1. septembra 2019.

Výdavky na tovary a služby predpokladajú medziročný rast o 10 % (494 mil. eur), pričom za nárastom je najmä rezerva na riešenie vplyvov nových zákonných a iných vplyvov (400 mil. eur) a rýchlejšie čerpanie projektov financovaných z EÚ fondov (87 mil. eur), rozpočtovanie vyšších výdavkov v poľnohospodárstve spojené so zavedením osobitného odvodu z obchodných reťazcov (119 mil. eur⁹), nárast čerpania EÚ fondov (115 mil. eur vrátane spolufinancovania). Po analytickej úprave medzispotreby o zdroje rozpočtu EÚ a spolufinancovania, rezervy, výdavky súvisiace so zavedením

⁶ Zohľadnený je aj vplyv zákona č. 308/2018 Z. z. Zákon o národnom jadrovom fonde, ktorý taktiež zvyšuje príjmy Národného jadrového fondu.

⁷ V prípade zdravotníckych zariadení štatisticky zaradených do sektoru verejnej správy sa mzdové nárasty priamo prejavujú vo zvýšených kompenzáciách zamestnancov verejnej správy. Samotné platby verejného zdravotného poistenia sú však v prípade týchto zdravotníckych zariadení zároveň súčasťou tržieb verejnej správy a sú tak rozpočtovo neutrálne. V prípade ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti resp. zdravotníckych zariadení mimo sektoru verejnej správy pôsobia platby za zdravotnú starostlivosť na rozpočet deficitne, pričom však kompenzácie dotknutých zamestnancov nie sú súčasťou kompenzácií zamestnancov verejnej správy.

⁸ Rozhodnutím zo dňa 15.11.2018 však Ministerstvo zdravotníctva neakceptovalo návrh na revíziu úhrad kategorizovaných liekov.

⁹ Návrh predpokladá celkový výnos odvodu na úrovni 150 mil. eur a výpadok na dani z príjmov právnických osôb na úrovni 31 mil. eur. Predpokladá sa tak, že opatrenie nebude mať vplyv na ceny, ale výnos odvodu bude plne financovaný z marží dotknutých obchodných reťazcov. V prípade, že by došlo k nárastu cien, tak by to zároveň eliminovalo aj výpadok na dani z príjmov právnických osôb.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

osobitného odvodu obchodných reťazcov ako aj o jednorazový vplyv oddĺženia zdravotníckych zariadení vo výške 110 mil. eur na medzispotrebu v roku 2018 rozpočet však predpokladá v roku 2019 medziročný pokles medzispotreby o 5,9 % (286 mil. eur). Rozpočtovaný vývoj tovarov a služieb tak výraznou mierou prispieva k medziročnému poklesu schodku verejných financií a zároveň zakladá riziko v prípade, že by sa tieto rozpočtované úspory nepodarilo realizovať.

Dotácie odvetvovo by mali smerovať najmä do dopravy (na komunálnej úrovni s podielom približne 39% na dotačných výdavkoch v roku 2019) a agrosektora (35%). Kým v roku 2018 sa očakáva ich mierny medziročný pokles (3%), v nasledujúcom roku by mali dynamicky vzrásť o 29% a to najmä vďaka agrodotáciám, kde časť rastu by mala byť dôsledkom opatrenia na pomoc farmárom preplatením časti zaplatenej spotrebnej dane z minerálnych olejov (projekt „Zelená nafta“). Zároveň opatrenie na zníženie koncovej ceny elektriny pre podniky v energeticky náročných odvetviach formou dotačnej kompenzácie by taktiež malo zvýšiť celkový objem dotácií. Na konci horizontu v roku 2021 by podľa predpokladov rozpočtu mali dotácie klesnúť o 24%. Dôvodom je nerozpočtovanie podpory na priamych platbách farmárom a s tým súvisiace domáce spolufinancovanie¹⁰.

Verejné investície by mali medziročne poklesnúť o 19 % (543 mil. eur), z toho pokles čerpania EÚ fondov a súvisiace spolufinancovanie predstavuje 526 mil. eur. Rozpočtovaná nízka úroveň kapitálových výdavkov z EÚ zdrojov (23 mil. eur) by však mohla byť navýšená o presuny nevyčerpaných prostriedkov z minulých rokov s čím pravdepodobne predpokladá vytvorená rezerva (130 mil. eur¹¹), ktorá ma pokryť vyššie výdavky na spolufinancovanie EÚ fondov. Po očistení o EÚ fondy, spolufinancovanie a rezervy vlastné investície medziročne klesajú o 247 mil. eur, pričom však tento výpadok môže byť čiastočne pokrytý z rezervy na rok 2019 vo výške 150 mil. eur. Podobne ako pri tovaroch a službách tak existuje riziko pri nenaplnení plánovaných úspor oproti očakávanej úrovni investícií z roku 2018.

Hotovostné výdavky na obranu by mali do konca roka 2019 vzrásť na 1,9% HDP a to predovšetkým preddávkami na nákup vojenskej techniky. V metodike ESA2010 budú tieto výdavky zaznamenané až pri samotnom dodaní vojenskej techniky, čo rozpočet predpokladá až za horizontom roka 2021. Kumulatívne do roku 2021 tento rozsah preddávok by mal byť približne vo výške 1,5 % HDP, čo môže mať v momentne dodania vojenskej techniky po roku 2021 výrazné dopady na hospodárenie verejnej správy.

Tabuľka 1: Výdavky na obranu (% HDP)

	2018 OS	2019	2020	2021
Obranné výdavky celkom (hotovostný princíp)	1,2	1,7	1,8	1,9
z toho kap. výdavky Min. Obrany	0,3	0,9	0,7	0,6
COFOG obrana (ESA2010)	1,2	1,2	1,3	1,4
Rozdiel	0,0	0,5	0,5	0,5

Zdroj: NBS, MF SR, EK, ŠU SR

¹⁰ Dôvodom je, že agrodotácie z EÚ v roku 2021 by mali byť kryté už z nového rozpočtového obdobia na roky 2021-2027, ktorý je aktuálne v stave začatých rokovaní o návrhu predloženom EK. V rozpočte je však vytvorený dostatočný priestor v rezervách, z ktorých je možné potenciálne kryť aj túto výdavkovú položku.

¹¹ Celková rezerva na rýchlejšiu realizáciu a väčší počet projektov v objeme 218 mil. eur je rozložená medzi investičnými výdavkami (130 mil. eur) a medzispotrebou (88 mil. eur).

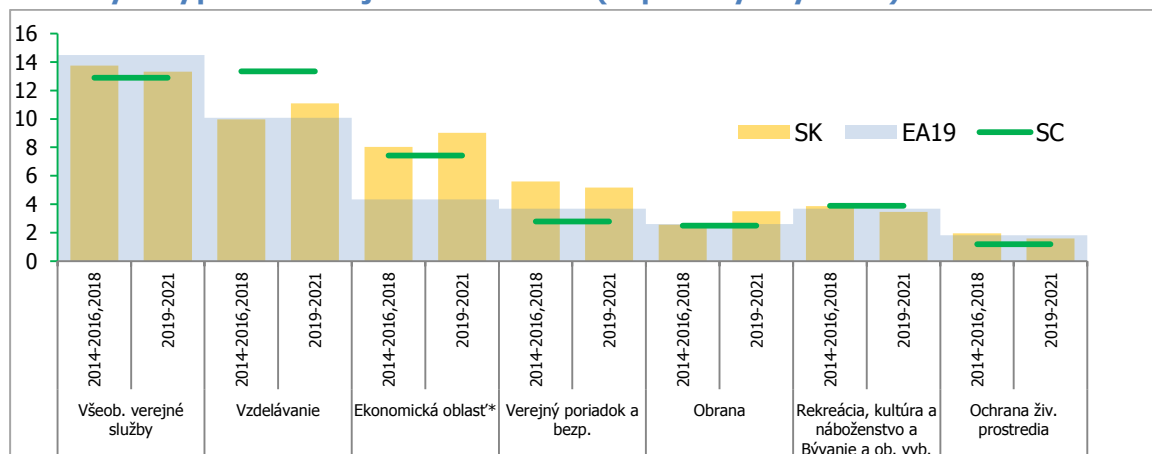
Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Kapitálové transfery by mali v roku 2018 byť vyššie najmä vplyvom oddĺženia nemocníc (0,3 % HDP). Bez oddĺženia by rástli 20% pri vyšších transferoch z Environmentálneho fondu (EF), kde sa očakáva vyššia poskytnutá podpora na rozvoj vodovodnej a kanalizačnej siete a odpadového hospodárstva. V nasledujúcom roku 2019 by mali transfery klesnúť o 6% najmä vplyvom nižších výdavkov v územnej samospráve. V roku 2020 by mali transfery rásť o 4% a v roku 2021 klesnúť o 23%. Na tomto vývoji by sa mali podieľať okrem iného dva protichodné faktory: rast výdavkov na spolufinancovanie pri očakávanom zrýchlení čerpania prostriedkov EÚ by mal tmiť pokles transferov zo štátneho rozpočtu (najmä rezort hospodárstva, kde sa predpokladá znižovanie výdavkov na investičnú pomoc) a pokles transferov z EF a územnej samosprávy.

Výdavky podľa funkčnej klasifikácie vyjadrené ako podiel na celkových primárnych výdavkoch (t.j. očistených o úrokové náklady) umožňujú pohľad na výdavkové priority v rozpočte podľa toho, do akej tematickej oblasti Slovensko alokuje disponibilné zdroje. Slovensko je demograficky pomerne mladá krajina, v porovnaní s benchmarkom¹² momentálne výrazne nezaťažená výdavkami na zabezpečenie v starobe¹³. Toto vytvára manévrovací priestor na iné výdavkové priority určené štátnou sociálnou a hospodárskou politikou.

Na histórii¹⁴ Slovensko v porovnaní s EA19 nadpriemerne alokovalo zdroje do ekonomickej oblasti a na verejný poriadok a bezpečnosť. Ekonomická oblasť zohľadňuje štátnu prioritu podporovať menej rozvinuté regióny (prepojenosť regiónov, rozvoj dopravnej infraštruktúry) a riešiť sektorové opatrenia v rámci štátnej hospodárskej politiky (dotácie v poľnohospodárstve, investičná pomoc a pod.). Výdavky na verejný poriadok a bezpečnosť naznačujú relatívne vyššie výdavky na vnútorné bezpečnostné opatrenia. Tieto priority ostávajú zachované aj vo výhlade rozpočtu, pričom sa k nim pridávajú aj výdavky na obranu reagujúce na záväzky štátu vyplývajúce z medzinárodných dohôv a výdavky na vzdelávanie, čo zas reflektuje tlak na zvyšovanie úrovne slovenského vzdelávacieho systému (najmä posilnenie ľudských zdrojov – učiteľov, cez ich mzdové ohodnotenie, čiastočne je tu aj vplyv predpokladaného čerpania zdrojov EÚ).

Graf 3: Výdavky podľa funkčnej klasifikácie COFOG (% primárnych výdavkov)

* Očistené o úrokové výdavky

Zdroj: NBS, MF SR, EK, Eurostat

¹² Benchmarkom je priemer krajín Eurozóny (EA19) a 4 najlepšie hodnotené európske krajiny, tzv. Smart Countries (SC) v rámci indexu OECD Better life index (How's Life? 2017, Measuring well-being, OECD 2017).

¹³ Starnutie populácie sa prejaví na Slovensku neskôr v období rokov 2030 až 2040. V tomto období bude čeliť tlaku na rast penzijných výdavkov (pozri napr. [The 2018 Ageing Report](#), EK 2018)

¹⁴ Priemer rokov 2014-2016 vrátane odhadovanej skutočnosti 2018, u ktorej v tomto hodnotení predpokladáme, že by už mala hodnoverne reflektovať funkčnú štruktúru výdavkov na dané obdobie.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Pri financovaní výdavkových priorít významnú rolu hrajú zdroje EÚ. Tie sa najviac koncentrujú v ekonomickej oblasti a v ochrane životného prostredia. V prvom prípade sú výdavky, vďaka spolufinancovaniu z EÚ zdrojov, v porovnaní s EA19 nadpriemerné, resp. porovnateľné so SC. Výdavky na ochranu životného prostredia sú na porovnateľnej úrovni s benchmarkom len vďaka zdrojom EÚ. Tie tvorili napríklad v rokoch 2014-2016 viac ako tretinu zdrojov, z ktorých sa táto oblasť financovala (výstavba čističiek, kanalizácia, odpadové hospodárstvo, protipovodňové opatrenia a pod.).

Riziká rozpočtu

V rámci predloženého návrhu rozpočtu existuje v roku 2019 viacero rizík, pričom prevládajú riziká s negatívnym vplyvom na rozpočtový deficit. Návrh rozpočtu obsahuje viacero rezerv (napr. rezervu na mzdy a poistné, rezervu na rok 2019, rezervu na riešenie vplyvov nových zákonných úprav a iných vplyvov, rezervu na riešenie krízových situácií, na rýchlejšiu realizáciu a väčší počet projektov), ktorých celková výška dosahuje 1 386 mil. Eur. Aj keď podiel rezerv na výdavkoch štátneho rozpočtu narastá (z 2,4 % v rozpočte na rok 2014 na 8% v rozpočte na rok 2019) a niektoré rezervy môžu vo veľkej miere pokryť možné riziká, aj po ich zohľadnení pretrváva riziko vyššieho ako rozpočtovaného deficitu.

Zvýšenie efektivity výberu daní (eKasa a nanomarkery) by malo do rozpočtu priniesť dodatočné zdroje, avšak existuje riziko, či tieto opatrenia zvýšia príjmy v takomto rozsahu. Naopak pozitívne riziko je vnímané z možného lepšieho výberu daní a odvodov súvisiacich s trhom práce, kde lepšie ako očakávané makroekonomické prostredie môže priniesť dodatočné príjmy od ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Rizikom je aj výška očakávaných dividend, ktorých skutočné plnenie je spravidla oproti rozpočtu v priemere o 120 mil. eur nižšie. Štandardne sú nadhodnotené dividendy SPP, ktoré sa rozpočtujú fixne na úrovni 300 mil. eur bez zohľadnenia superdividend. Tieto negatívne riziká v malej miere kompenzuje pozitívne riziko možných vyšších ako rozpočtovaných dividend zo spoločnosti SEPS.

Riziko v nedaňových príjmoch predstavuje očakávané zvýšenie poplatkov do Národného jadrového fondu s ohľadom na plánované, avšak v minulosti opakovane posúvané spustenie nových blokov jadrovej elektrárne Mochovce, ako aj plánované zvýšenie poplatku za správu núdzových zásob ropy, ktoré ešte nebolo riadiacim orgánom Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov odsúhlasené.

Mimo legislatívnych opatrení, čerpania EÚ fondov a spolufinancovania ako aj priamo nesúvisiacich rezerv uvažuje rozpočet oproti očakávanej úrovni medzispotreby v roku 2018 s poklesom výdavkov o 286 mil. eur. Tento pokles pramení do veľkej miery najmä vo výdavkoch štátneho rozpočtu ako aj vo verejných nemocniciach. Situácia je podobná v prípade vlastných investícií, kde by zachovanie očakávanej úrovne vlastných investícií z roku 2018 aj v prípade vyčerpania rezervy na rok 2019 viedlo oproti rozpočtu k vyšším investíciám o 97 mil. eur. Neistotu v návrhu rozpočtu predstavuje aj výška dividendy vyplatená akcionárovi súkromnej zdravotnej poisťovne, s ktorou rozpočet vôbec neuvažuje.

Tabuľka 2: Riziká NRVS na rok 2019

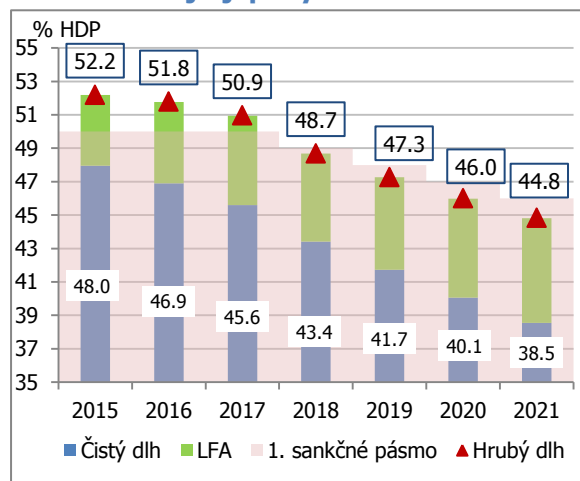
identifikované riziká	v mil. eur
lepší výber daní z trhu práce	217
príjem z poplatkov EOSA	-37
opatrenia proti daňovým únikom (eKasa + nanomarkery)	-90
dividendy	-103
Príspevky do Národného jadrového fondu	-36
medzispotreba	-286
investície	-97
dividenda akcionárovi súkromnej zdravotnej poisťovne	-52

Zdroj: MF SR, prepočty NBS

Hrubý dlh verejnej správy

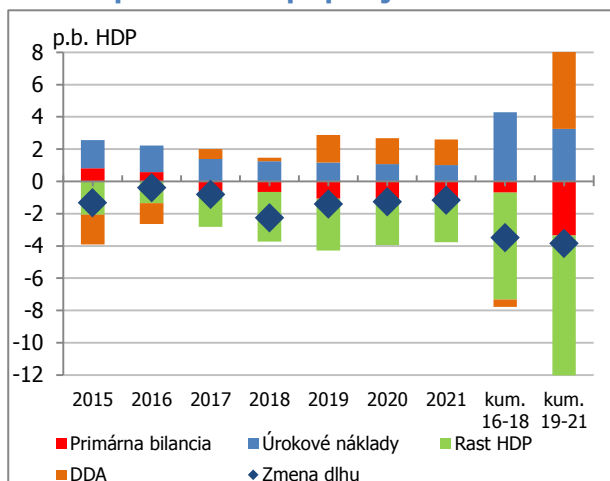
Maastrichtský (hrubý) dlh verejnej správy by mal v roku 2018 klesnúť o 2,3 p.b. HDP na úroveň 48,7 % HDP a **historicky prvý raz by sa mal dostať pod prvú sankčnú hranicu** podľa Ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. V nasledujúcom období by mal jeho pokles naďalej pokračovať a udržať sa mimo sankčných pásiem v celom horizonte rozpočtu a to aj napriek postupnému znižovaniu sankčných limitov o 1 p.b. HDP¹⁵. V roku 2019 by mal dlh klesnúť na úroveň 47,3% HDP, resp. kumulatívne o 3,9 p.b. až na 44,8% HDP v roku 2021. Na poklese dlhu by sa mal podieľať primárny prebytok verejného rozpočtu a najmä ekonomický rast. Úrokové náklady prispievajú k rastu dlhu, avšak vplyvom menovo-politických opatrení Európskej centrálnej banky, ktoré vyústili k poklesu úročenia verejného dlhu, sa ich podiel na celkových výdavkoch (resp. ako podiel na HDP) znižuje.

Graf 4: Dlh verejnej správy

Zdroj: MF SR, NBS

Graf 5: Dekompozícia faktorov prispievajúcich k zmene dlhu

Poznámka: DDA – deficit debt adjustment (zosúladenie deficitu a dlhu)

Zdroj: MF SR, NBS

¹⁵ V prechodnom období 2018-2027 sa podľa Ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti limity dlhu verejnej správy každý rok znižujú o 1 p.b..

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

V nominálnom vyjadrení by mal dlh v porovnaní s očakávaným vývojom v roku 2018 vzrásť do roku 2021 takmer o 5 mld. Eur. Dôvodom nového zadĺženia verejného sektora je najmä potreba refinancovať hotovostný deficit štátneho rozpočtu¹⁶.

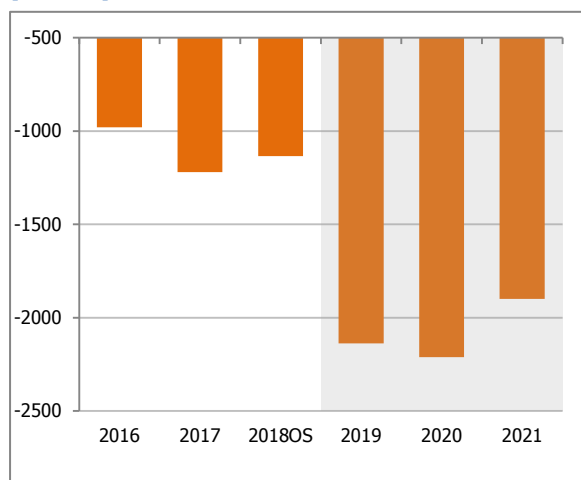
Dlhová služba štátu by mala kumulatívne dosiahnuť úroveň približne 9,5 mld. Eur, z toho 6,4 mld. Eur je splátka istiny (zvyšok predstavujú úrokové náklady). V priebehu roku 2019 sa očakáva výraznejšia finančná potreba v 2. štvrtroku najmä vplyvom maturujúcich dlhopisov v objeme 1,9 mld. Eur.

Pomerne solídna pozícia dlhu voči prvému sankčnému pásmu¹⁷ by tak aj pri výraznejšom hotovostnom schodku nemala zakladať potrebu zasahovať do úrovne zadĺženia vyšším refinancovaním splatného dlhu z rezerv nad rámec rozpočtu.

Okrem vyššie uvedených faktorov, rast dlhu by mal byť tlmený financovaním schodku štátneho rozpočtu z likvidných rezerv (kumulatívne 1,4 mld. Eur). Pozitívne by malo pôsobiť aj hospodárenie obcí, u ktorých sa predpokladá pokles zadĺženia o 300 mil. Eur.

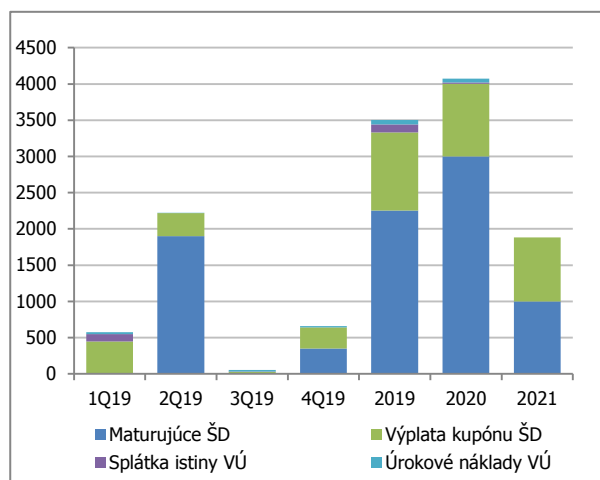
Čistý dlh (hrubý dlh očistený o likvidné finančné aktíva /LFA/), by mal v roku 2018 medziročne klesnúť o 2,2 p.b. na 43,4 % HDP. V roku 2019 by sa mal znížiť na 41,7 % HDP a kumulatívne za obdobie rokov 2019-2021 klesnúť o 4,9 p.b. na úroveň 38,5% HDP. LFA by mali v tomto období dosahovať v priemere 5,9 % HDP ročne (resp. 6,1 mld. Eur). Hotovosť akumulovaná na verejných účtoch by mala byť dosiahnutá najmä vďaka prebytkovému hospodáreniu územnej samosprávy, štátnych fondov a fondov sociálneho zabezpečenia.

Graf 6: Hotovostná bilancia štátneho rozpočtu (mil. eur)

Zdroj: MF SR, vlastné výpočty

Graf 7: Finančná potreba štátu (mil. eur)

Zdroj: MF SR, vlastné výpočty

¹⁶ Hotovostný deficit ŠR by mal kumulatívne v rokoch 2019-2021 dosiahnuť úroveň 6,2 mld. Eur, resp. kumulovaný primárny hotovostný deficit, t.j. bez platených úrokov, by bol 2,6 mld. Eur. Na vysokom schodku v celom horizonte sa podieľa najmä rast rozpočtových rezerv (5,7 mld. Eur) vo Všeobecnej pokladničnej správe. Okrem toho sa na raste výdavkov podieľa aj rezort obrany a v roku 2020 aj vyššie spolufinancovanie pri predpokladanom zrýchlení čerpania fondov EÚ.

¹⁷ V roku 2019 sa predpokladá odstup 0,7 p.b. HDP.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

1. Príloha č. 1 - Zhodnotenie rizík rozpočtu na rok 2018

V minuloročnej analýze [Návrhu rozpočtu verejných financií na roky 2018 – 2020](#) bolo identifikovaných viacero rizík, s mierne vyšším dopadom na rozpočtovaný deficit. Aktuálne sa mnohé z rizík naplňajú, aj keď v miere inej štruktúre, avšak cieľ deficitu verejných financií bude možné naplniť. Najmä vyššie príjmy plynúce z lepšieho vývoja na trhu práce a makroekonomického vývoja plne kompenzujú vyššie výdavky. Nenapĺňajú očakávané úspory v medzispotrebe a iných výdavkoch vrátane dotácií a kapitálových transferov. Mierne optimisticky je aktuálny Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2019–2021, podľa ktorého by v roku 2018 malo dôjsť k zlepšeniu deficitu o 0,2% HDP na 0,6% HDP.

Tabuľka 3: Riziká rozpočtu na rok 2018 (% HDP)

(v metodike ESA 2010)	Riziko identifikované NBS v minuloročnej analýze	Aktuálny odhad rizika NBS ¹⁸	NRVS 2019-2021
Príjmy spolu	0,3	0,7	0,7
Dane z výroby a dovozu	-0,2	-0,1	0,2
Dane z príjmov a majetku	0,1	0,3	0,2
Sociálne príspevky	0,2	0,3	0,4
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	-0,1	-0,1	-0,2
Ostatné bežné a kapitálové príjmy	0,1	0,0	0,1
Tržby	0,2	0,1	-0,1
Výdavky spolu	0,4	0,7	0,5
Kompenzácie zamestnancov	0,1	0,2	0,1
Medzispotreba	-0,3	0,0	0,0
Sociálne platby peňažné	0,2	-0,1	0,0
Sociálne platby naturálne	0,1	0,0	0,0
Tvorba hrubého fixného kapitálu	0,4	0,5	0,3
Iné výdavky vrátane dotácií a kapitálových transferov	-0,2	0,1	0,0
Riziká spolu	-0,1	0,0	0,2

Zdroj: MF SR, prepočty NBS

Identifikované riziko na rok 2018 v nepriamych daniach vo výške -0,2 % HDP pramenilo najmä z absencie aktualizácie mechanizmu príjmov z emisných povoleniek, ako aj so samotného horšieho výberu DPH, spotrebných daní a predaja licencií na hazard. Prevažná časť týchto rizík sa postupne naplňuje. V predložennom návrhu rozpočtu stále chýba aktualizácia schéma príjmov z emisných povoleniek a tieto príjmy sú zaznamenávané na hotovostnej báze, čo spôsobuje ich výrazné nadhodnotenie. Nenapĺňa sa ani predpoklad vyšších príjmov z titulu predaja licencií na hazard. Naopak, riziko identifikované z horšieho výberu DPH a spotrebných daní sa v roku 2018 nenapĺňa v plnej miere.

Pri priamych daniach a sociálnych príspevkoch boli pozitívne riziká na rok 2018 identifikované vo výške 0,1 % HDP, resp. 0,2 % HDP. Tieto riziká pramenili najmä z lepšieho makroekonomického vývoja na trhu práce, pričom obe tieto riziká sa naplňujú nad rámec pôvodne odhadovanej výšky. Toto lepšie plnenie je rovnako zohľadnené aj v predložennom NRVS.

¹⁸ Hodnoty sú po odčítaní EÚ tokov a so zohľadnením rezerv.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Napĺňa sa riziko nižších príjmov z podnikania a vlastníctva majetku vo výške 0,1% HDP. NRVS 2019 – 2021 dokonca očakáva tieto príjmy nižšie o 0,2% HDP, predovšetkým vplyvom nižších dividend z SPP, ale aj vplyvom nižších príjmov z NJF, pretože nedošlo k spusteniu 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce. Napĺňa sa aj pozitívne riziko pri SEPS a ostatných príjmov z majetku.

Riziko v prípade kompenzácií sa napĺňa, a to vo väčšej miere ako bolo identifikované v minuloročnej analýze NBS.

Pozitívne riziko na medzispotrebe sa nenapĺňa. Vývoj počas roka 2017 naznačoval nižšiu úroveň medzispotreby v roku 2017, čo sa prejavilo v projekcii nižšej medzispotreby aj na rok 2018.

Riziko vyšších výdavkov na sociálne transfery sa nenaplnilo, najmä pri výdavkoch na starobné dôchodky. Naopak aktuálny vývoj poistného plateného štátom ukazuje, že sociálne transfery budú nižšie o 0,1% HDP.

Riziko vyšších výdavkov na naturálne sociálne transfery sa nenapĺňa. Opatrenia prijaté v rezorte zdravotníctva by mali viesť len k malému prekročeniu rozpočtovanej úrovne platieb za zdravotnú starostlivosť.

Riziko vyšších výdavkov na tvorbu hrubého fixného kapitálu sa napĺňa. Hlavným dôvodom je zvýšená investičná aktivita v samosprávach.

Riziko nižších iných výdavkov vrátane dotácií a kapitálových transferov sa nenapĺňa. Vyššie by mali byť najmä kapitálové transfery z dôvodu vyšších korekcií EÚ fondov. Nie všetky korekcie boli materializované v roku 2017 a časť z nich sa môže prejavíť aj v roku 2018. Na druhej strane riziko vyšších kapitálových transferov z dôvodu dividendy vyplácanej súkromnému akcionárovi zdravotnej poisťovne sa napĺňa¹⁹. Vyššie by mali byť dotácie slovenským producentom mlieka.

Úroveň niektorých príjmov a výdavkov je v NRVS v roku 2018 ovplyvnená spôsobom zaznamenania transakcií súvisiacich s oddĺžením zdravotníctva s neutrálnym vplyvom na bilanciu verejnej správy. Oddĺženie zdravotníctva ovplyvňuje kapitálové transfery na strane výdavkov vo výške 0,3% HDP (297 mil. eur) a je kompenzovaná zvýšením príjmov zo sociálnych odvodov v Sociálnej poisťovni vo výške 0,2% HDP (187 mil. eur), čo je suma, ktorú Sociálna poisťovňa prijala ako odplatu za postúpenú pohľadávku na poistnom. Zvyšná časť 0,1% HDP (110 mil. eur) znižuje medzispotrebu v zdravotníckych zariadeniach z dôvodu zníženia záväzkov verejných nemocníc.

2. Príloha č. 2 - Štrukturálny deficit, konsolidačné úsilie a fiškálny impulz

Slovensko ako krajina **mimo procedúry nadmerného deficitu (EDP)** podlieha preventívnej časti **Paktu stability a rastu**, pričom na jej vyhodnotenie sú relevantné dva ukazovatele. Prvým je **štrukturálne saldo** (saldo očistené o vplyv hospodárskeho cyklu a jednorazových efektov) resp. jeho medziročná zmena – **konsolidačné úsilie**. Do doby než bude dosiahnutý strednodobý rozpočtový cieľ (MTO) štrukturálneho deficitu na úrovni 0,5 % HDP európske pravidlá od Slovenska vyžadujú podľa aktuálneho stavu ekonomiky konsolidačné úsilie na úrovni 0,5 % HDP.

Predložený Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2019 predpokladá plné dosiahnutie MTO v roku 2020. V roku 2019 sa predpokladá úroveň štrukturálneho deficitu približne na úrovni MTO vo výške 0,6 % HDP, čo návrh rozpočtu interpretuje ako splnenie MTO ex post²⁰.

¹⁹ Podľa [výročnej správy](#) za 2017 spoločnosti Dôvera a.s. sa časť rezervného fondu vo výške 70 mil. eur použila na výplatu jedinému akcionárovi s rizikom negatívneho dopadu na deficit verejnej správy.

²⁰ Dosiahnutie štrukturálneho salda maximálne na úrovni 0,5 % HDP sa klasifikuje ako dosiahnutie MTO aj ex-ante. Štrukturálne saldo nad úrovňou 0,5 % HDP sa ako ex-ante dosiahnutie MTO nepovažuje. Pri tejto interpretácii by tak konsolidačné úsilie na úrovni 0,2 p. b. HDP zaostalo za požadovanými 0,3 p.b. HDP.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Tabuľka 4: Revízia štrukturálneho salda (% HDP)

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Čisté pôžičky poskytnuté/prijaté	A: PS 2018 - 2021	-2,2	-1,0	-0,8	-0,3	0,0	0,0
	B: NRVS 2019 - 2021	-2,2	-0,8	-0,6	-0,1	0,0	0,2
	Rozdiel B-A	0,0	0,3	0,2	0,2	0,0	0,2
2. Cyklická zložka	A: PS 2018 - 2021	-0,1	0,0	0,2	0,4	0,4	0,3
	B: NRVS 2019 - 2021	-0,1	0,1	0,2	0,5	0,5	0,5
	Rozdiel B-A	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2
3. Jednorazové efekty	A: PS 2018 - 2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	B: NRVS 2019 - 2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Rozdiel B-A	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Štrukturálne saldo (1 - 2 - 3)	A: PS 2018 - 2021	-2,1	-1,0	-1,0	-0,7	-0,4	-0,3
	B: NRVS 2019 - 2021	-2,1	-0,9	-0,8	-0,6	-0,5	-0,3
	Rozdiel B-A	0,0	0,2	0,2	0,1	-0,1	0,0

Zdroj: MFSR, vlastné prepočty

V prípade naplnenia fiškálneho scenára NBS by strednodobý cieľ nemal mal byť dosiahnutý do roku 2020, pričom v roku 2019 by nemalo dôjsť k štrukturálnej konsolidácii.

Druhým kľúčovým indikátorom Paktu rastu a stability je **výdavkové pravidlo**, ktoré je nástrojom na sledovanie rastu tzv. upraveného výdavkového agregátu rozpočtu očisteného o diskrétné príjmové opatrenia vlády. Tento výdavkový agregát sa následne porovnáva v čase s potenciálnym vývojom ekonomiky, ktorý by v ideálnom prípade nemal byť prekročený. Upravený výdavkový agregát je nastavený tak, že berie do úvahy iba výdavky pod priamou kontrolou vlády²¹.

Podľa predloženého návrhu rozpočtového plánu sa očakáva výrazná jednoročná odchýlka od výdavkového pravidla v roku 2018. Tento nadmerný rast výdavkov zároveň v roku 2019 spôsobuje riziko nadmerného odchýlenia na dvojročnom horizonte. Na dodržanie výdavkového pravidla v roku 2019 (a teda na zníženie dvojročnej odchýlky pod úroveň 0,25 % HDP) by bolo potrebné dodatočné zníženie výdavkov²², alebo dodatočné prijatie diskrečných príjmových opatrení v hodnote približne 0,3 % HDP. To by zároveň znamenalo dosiahnutie strednodobého cieľa (MTO) ex-ante aj s rezervou už v roku 2019.

Okrem zdravia verejných financií je potrebné sledovať aj makroekonomický vplyv fiškálnej politiky (**dopytový impulz**). Za predpokladu rozpočtovaného vývoja čerpania EÚ fondov by fiškálna politika mala v budúcom roku pôsobiť len mierne reštriktívne. Podľa alternatívneho pohľadu NBS však najmä vplyvov vyššieho čerpania EÚ fondov dochádza k expanzívnemu vplyvu fiškálnej politiky.

²¹ Ide o celkové výdavky očistené o výdavky z rozpočtu EÚ, výdavky na dlhovú službu, výkyvy vo vládných investíciách a o prijaté opatrenia na strane príjmov. Reálny rast tohto výdavkového agregátu by nemal prekročiť tzv. referenčnú mieru rastu – potenciálny rast ekonomiky, ktorý berie do úvahy požadovanú mieru štrukturálnej konsolidácie. Pri vyhodnocovaní sa posudzuje jednoročná odchýlka, ktorá sa považuje za výraznú, ak prekročí hranicu 0,5 % HDP a dvojročná odchýlka, ktorá ako priemer jednoročných odchýlok za posledné dva roky je považovaná za výraznú pri hranici 0,25 % HDP.

²² Bežných výdavkov okrem úrokových výdavkov, keďže tie tvoria najpodstatnejšiu časť upraveného výdavkového agregátu.

Tabuľka 5: Konsolidačné úsilie a fiškálny impulz NRVS 2019 - 2021 (% HDP)

Konsolidačné úsilie a fiškálny impulz (p. b. HDP)					
	2017	2018	2019	2020	2021
a	b	c	d	e	f
1. Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté (ciele)	-0,8	-0,6	-0,1	0,0	0,2
2. Cyklická zložka*	0,1	0,2	0,5	0,5	0,5
3. Jednorazové efekty - podľa metodiky EK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Štrukturálne saldo (4= 1 - 2 - 3)	-0,8	-0,8	-0,6	-0,5	-0,3
Konsolidačné úsilie ($\Delta 5$)	1,3	0,0	0,2	0,1	0,2
6. Vplyv platených úrokov	-1,4	-1,3	-1,2	-1,1	-1,0
7. Štrukturálne primárne saldo (7 = 5 - 6)	0,6	0,4	0,6	0,6	0,7
8. Vplyv vzťahov s EÚ	0,8	0,7	0,7	1,8	1,1
- príjmy z rozpočtu EÚ	1,7	1,7	1,8	2,8	2,0
- odvod do rozpočtu EÚ	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0	-0,9
9. Upravené primárne štrukturálne saldo pre výpočet fiškálneho impulzu (9 = 7 - 8)	-0,3	-0,2	-0,1	-1,2	-0,4
10. Fiškálny impulz (10 = $\Delta 9$)	1,3	0,0	0,1	-1,1	0,9
11. Dopytový impulz pre HDP (11 = 10*K **)	0,9	0,0	0,0	-0,6	0,5
Fiškálny multiplikátor	0,7	0,4	0,6	0,6	0,6

* odhad MF SR

** Fiškálny multiplikátor rozpočtových vzťahov EÚ bol odhadnutý na základe input-output tabuliek. Multiplikátor domácej fiškálnej politiky bol odhadnutý na základe "bucket" prístupu, ktorý odhaduje hodnotu multiplikátora na základe štrukturálnych charakteristík ekonomiky, jej menového režimu ako aj cyklickej pozície.

Pozn. : Negatívna hodnota fiškálneho a dopytového impulzu vyjadruje expanzívne pôsobenie.

Zdroj: MF SR, EK, ŠU SR, NBS, vlastné prepočty

Tabuľka 6 Konsolidačné úsilie a fiškálny impulz scenár NBS (% HDP)

Konsolidačné úsilie a fiškálny impulz (p. b. HDP)					
	2017	2018	2019	2020	2021
a	b	c	d	e	f
1. Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté (ciele)	-0,8	-0,8	-0,5	-0,4	-0,1
2. Cyklická zložka*	-0,1	0,1	0,3	0,4	0,4
3. Jednorazové efekty - podľa metodiky EK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Štrukturálne saldo (4= 1 - 2 - 3)	-0,7	-0,9	-0,9	-0,8	-0,5
Konsolidačné úsilie ($\Delta 5$)	1,2	-0,2	0,0	0,1	0,3
6. Vplyv platených úrokov	-1,4	-1,2	-1,1	-1,1	-1,0
7. Štrukturálne primárne saldo (7 = 5 - 6)	0,7	0,3	0,3	0,3	0,5
8. Vplyv vzťahov s EÚ	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5
- príjmy z rozpočtu EÚ	1,7	2,0	2,2	2,4	2,4
- odvod do rozpočtu EÚ	-0,9	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9
9. Upravené primárne štrukturálne saldo pre výpočet fiškálneho impulzu (9 = 7 - 8)	-0,1	-0,8	-1,0	-1,2	-0,9
10. Fiškálny impulz (10 = $\Delta 9$)	1,3	-0,7	-0,2	-0,2	0,2
11. Dopytový impulz pre HDP (11 = 10*K **)	0,9	-0,4	-0,1	-0,1	0,2
Fiškálny multiplikátor	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7

* metodika ESCB

** Fiškálny multiplikátor rozpočtových vzťahov EÚ bol odhadnutý na základe input-output tabuliek. Multiplikátor domácej fiškálnej politiky bol odhadnutý na základe "bucket" prístupu, ktorý odhaduje hodnotu multiplikátora na základe štrukturálnych charakteristík ekonomiky, jej menového režimu ako aj cyklickej pozície.

Pozn. : Negatívna hodnota fiškálneho a dopytového impulzu vyjadruje expanzívne pôsobenie.

Zdroj: MF SR, EK, ŠU SR, NBS, vlastné prepočty

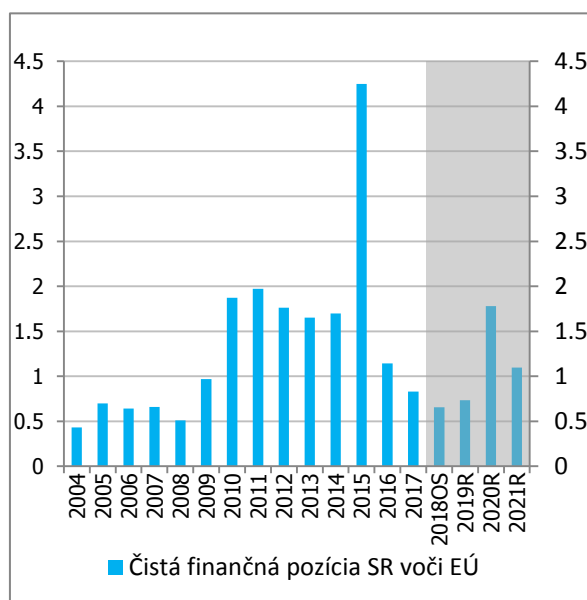
Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Príloha č. 3 - Rozpočtové vzťahy s EÚ

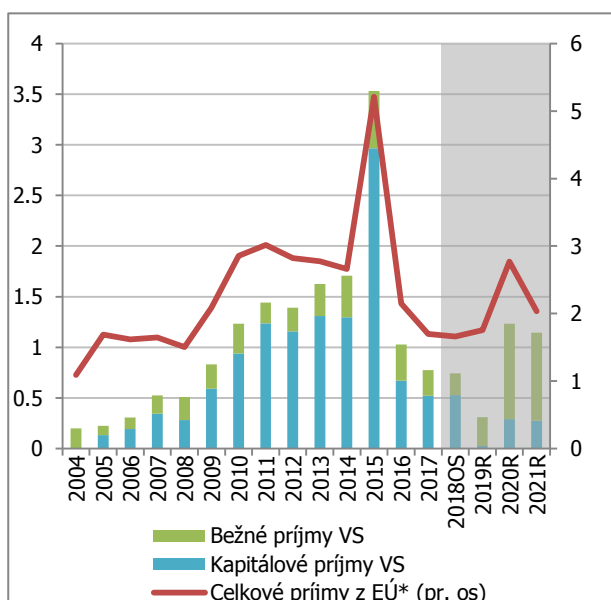
Slovensko by si malo aj v horizonte rozpočtu naďalej zachovať pozíciu čistého prijímateľa zo spoločného rozpočtu EÚ. Pozitívna bilancia krajiny by však mala dosiahnuť pomerne nízke úrovne čerpania v aktuálnom roku (2018) ako aj v roku 2019 (bez započítania možného presunu zdrojov z predchádzajúceho roka²³), v priemere 0,7 % HDP, čo je porovnateľné s vývojom v prvom (skrátenom) programovom období 2004-2006 (priemer 0,6 % HDP). V roku 2020 by sa však mala bilancia výrazne zlepšiť pri očakávanom zrýchlení čerpania štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na 1,8% HDP, resp. 1,1 % HDP v roku 2021²⁴.

Výpadok príjmov v roku 2021 je ovplyvnený najmä nerozpočtovaním príjmov z poľnohospodárskych fondov EÚ, z ktorých sa financujú najmä priame platby poľnohospodárom. Toto je zdôvodnené tým, že v roku 2021 už začína plynúť nové programové obdobie EÚ (4.PO, 2021-2027) a agrozort nedisponuje schváleným rozpočtom EÚ pre toto obdobie. S nerozpočtovaním týchto zdrojov súvisí výpadok na spolufinancovaní v roku 2021 (približne 100 mil. Eur).

Graf 8: Čistá finančná pozícia SR voči rozpočtu EÚ (% HDP) **Graf 9: Príjmy zdrojov EÚ (%DP)**

Zdroj: MFSR, prepočty NBS

Zdroj: MF SR, prepočty NBS

V rámci rozpočtu zdrojov, ktoré budú kryť verejné výdavky v roku 2019, EÚ zdroje by mali dosahovať úrovne hodnôt prvého skráteneho programového obdobia (2004-2006). Minimálny podiel sa očakáva najmä na kapitálových výdavkoch určených na verejné investície (v rozpočte sa očakávajú minimálne príjmy v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra, z ktorého sa financujú veľké infraštruktúrne projekty). Je pravdepodobné, že časť nevyčerpaných zdrojov z príslušných operačných

²³ V rozpočte sa predpokladá v kapitolách štátneho rozpočtu v roku 2018 presun EU zdrojov z minulých rokov približne 975 mil. Eur.

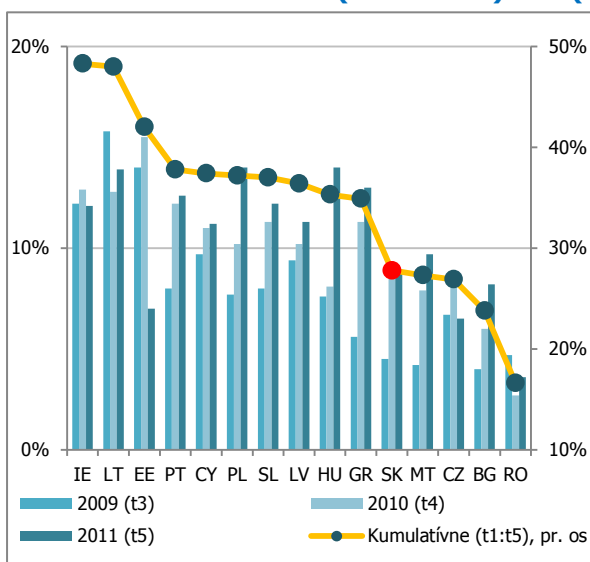
²⁴ Medziročné zhoršenie čistej finančnej pozície Slovenska v roku 2021 je ovplyvnené najmä faktom, že v rozpočte sa neuvažuje s príjmami z nového finančného rámca EÚ na roky 2021-2027, ktorý je v súčasnosti v štádiu negociácií medzi členskými krajinami a EK. Na rozdiel od fondov určených na podporu Politiky súdržnosti EÚ, z ktorej prvé zdroje bude pravdepodobne čerpané až za horizontom roku 2021, priame platby farmárom by sa mali premietnuť do čerpania okamžite už v 2021. Z tohto dôvodu je možné sa domnievať, že ČFP by mala byť pre Slovensko priaznivejšia, ako to aktuálne vyplýva z návrhu NRVS 2019-2021.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

programov sa bude, podobne ako tomu je aj v roku 2018, prenášať do nasledujúceho roku 2019. Odhadujeme, že zdroje z EÚ, ktoré by sa mali použiť vo verejnej správe v roku 2019, aj po zohľadnení objemu prenášaných zdrojov v 2018OS, by mohli byť v porovnaní s návrhom rozpočtu vyššie o 960 mil. Eur²⁵ a to najmä z titulu vyšších kapitálových príjmov určených na financovanie investícií obcí, veľkých infraštruktúrnych projektov a informatizáciu verejnej správy.

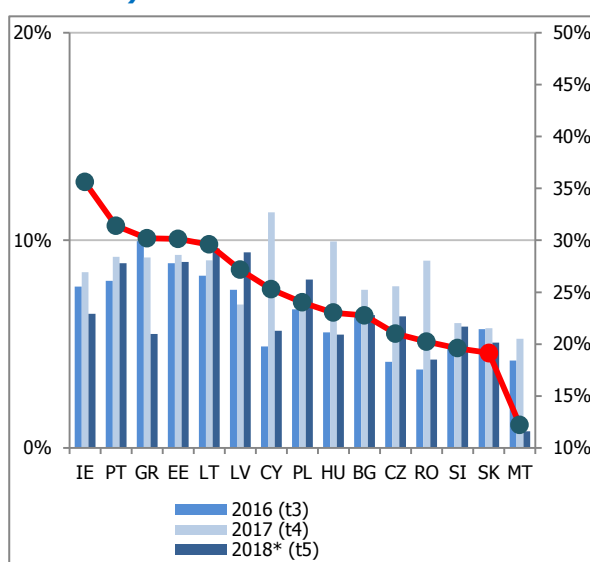
V rámci celkového porovnania absorpcie zdrojov EŠIF členskými krajinami – „kohézne krajiny“, je obdobie 3.PO celkovo slabšie v porovnaní s 2.PO v porovnateľnom období (5. rok od začiatku programového obdobia). Kým v 2.PO sa v priemere čerpano na úrovni 34% z alokácie, v súčasnom 3.PO je to len 25%. Dôvodom je oneskorený proces prípravy a schvaľovania podmienok pre rozbeh čerpania zdrojov na Politiku súdržnosti na úrovni EK. Popri tom, Slovensko je v porovnaní s ostatnými členskými krajinami pri čerpaní EŠIF z 3.PO radené do skupiny s najslabšou absorpciou zdrojov z úrovne EÚ²⁶.

Graf 10 Absorpcia eurofondov na politiku súdržnosti z PO 2007-2014 (% z alokácie)

Zdroj: MF SR, EK, vlastné prepočty

Graf 11 Porovnanie absorpcie z alokácie v PO 2014-2020 (% z alokácie)

Zdroj: MF SR, EK, vlastné prepočty

* Údaje za EU15 k 10/2018

Stav výziev a zazmluvnenia prostriedkov EŠIF zakladajú potenciál pre čerpanie v nadchádzajúcich rokoch. K aktuálnemu obdobiu bolo vyhlásených výziev na predkladanie žiadostí o pomoc na úrovni 92% zdrojov celkovej alokácie 3.PO. Značná časť výziev už je uzavretá (resp. niektoré sú otvorené až do vyčerpania vyčlenenej sumy) a o ich prerozdelení medzi prijímateľov pomoci bolo rozhodnuté. S konečnými prijímateľmi pomoci boli uzavreté zmluvy, v ktorých sa už viaže polovica (50%) z alokácie. Aj napriek tomu, čerpaných je zatiaľ len 15,6%²⁷ EÚ zdrojov.

Doteraz sa z alokácie EŠIF v 3.PO (13,9 mld. Eur) vyčerpano 1,4 mld. Eur. Plán čerpania v 2018-2021 podľa rozpočtu je 6,1 mld. Eur. Na roky 2022-2023 tak ostáva vyčerpať 6,4 mld. eur, t.j. 46% alokácie (tieto zdroje je možné použiť do roku 2023). Z aktuálneho rozpočtu tak nepriamo vyplýva, že v rokoch 2022 a 2023 by sa malo čerpať viac ako 3 mld. Eur ročne. Posúvanie takéhoto

²⁵ Jedná sa len o zdroje, z ktorých sa financujú bežné a kapitálové výdavky vo verejnej správe mimo transferov súkromnému sektoru. Súkromný sektor by mal naopak získať v porovnaní s rozpočtom menej zdrojov asi o 480 mil. Eur.

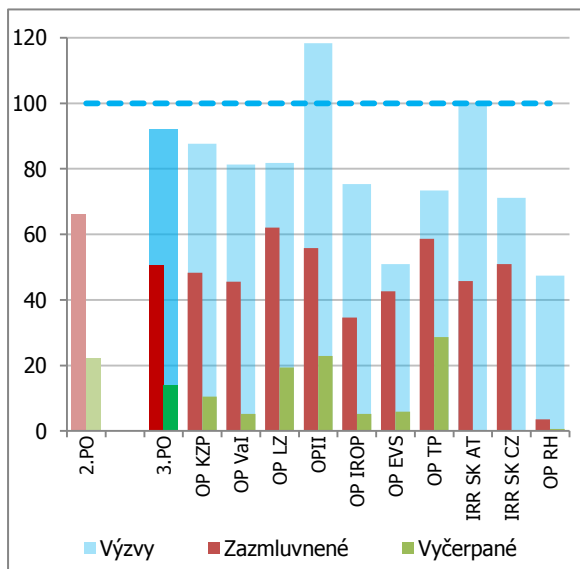
²⁶ Zdroj EK, stav čerpania k 25.10.2018, <https://cohesiondata.ec.europa.eu/overview#>

²⁷ Zdroj MF SR, stav čerpania EŠIF k 31.10.2018

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

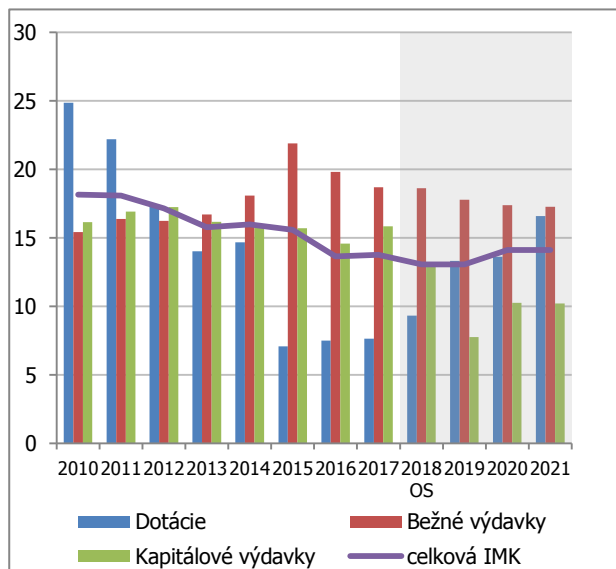
objemu do ďalších období v dôsledku slabej absorpcie zakladá potenciál na vysoké čerpanie zdrojov za horizontom rozpočtu. Snaha vyhnúť sa automatickému zníženiu alokácie pri neplnení pravidla n+3 môže tak vyústiť v neefektívne použitie (vzácných) EÚ zdrojov²⁸.

Graf 12 Stav podielu vyhlásených výziev, zazmluvnených zdrojov a čerpania EŠIF na alokácii 3.PO (% z alokácie)

Zdroj: MF SR, EK, vlastné prepočty

Graf 13 Miera kofinancovania zdrojov EÚ zo štátneho rozpočtu (% HDP)

Zdroj: MF SR, EK, vlastné prepočty

* Údaje za EU15 k 10/2017

Na rozpočet má bezprostredný vplyv spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu. Vyššie čerpanie prostriedkov EÚ je tak sprevádzané vyššími výdavkami na spolufinancovanie. Kým celková miera spolufinancovania²⁹ bola v rokoch 2014-2017 v priemere 14,7%, z rozpočtu vyplýva, že miera spolufinancovania by sa mala znížiť o viac ako 1 p.b. na 13,6%. Významne by sa na tom mala podieľať nižšia miera spolufinancovania celkových kapitálových zdrojov vo verejnom aj súkromnom sektore. Toto je možné vysvetliť tým, že v rozpočte sa predpokladá vyššia koncentrácia zdrojov do menej rozvinutých regiónov³⁰.

Z hľadiska územnej alokácie zazmluvnených zdrojov EŠIF, najviac prostriedkov by mali získať Prešovský, Košický, Banskobystrický a Žilinský kraj (bez výdavkov na dopravné projekty). Nominálne by tieto regióny mali získať výraznejší balík zdrojov najmä na ochranu životného prostredia z Operačného programu Kvalita životného prostredia. Osobitne v rámci činnosti Doprava by malo najviac zdrojov byť adresovaných na výstavbu dopravnej infraštruktúry v Žilinskom kraji. Bratislavský kraj, kde je koncentrovaná verejná správa, by mal podľa očakávania získať najviac zdrojov na krytie činností spojených s verejnou správou a informatizáciou (eGovernment).

Z hľadiska aktuálneho čerpania³¹ EŠIF je na čerpaní relatívne úspešnejšie Trenčiansky (TN), Prešovský a Nitriansky (NT) kraj. TN a NT sa darí najmä v čerpaní prostriedkov na rozvoj environmentálnej infraštruktúry (čističky, kanalizácia, odpadové hospodárstvo).

²⁸ Z návrhu viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021-2027 vyplýva, že alokácia pre Slovensko na podporu regiónov a súdržnosť by sa mala znížiť z dôvodu nových priorit rozpočtu EÚ ako aj priblížením regiónov Slovenska k priemeru EÚ.

²⁹ Počítané ako spolufinancovanie/(spolufinancovanie + EU zdroje)

³⁰ V menej rozvinutých regiónoch je miera spolufinancovania z domácich zdrojov nižšia.

³¹ ITSM 2014+, stav k 10/2018

Tabuľka 7: Zazmluvnené zdroje EU (Partnerská dohoda 2014-2021) klasifikované podľa hlavnej činnosti, vyjadrené ako násobok priemernej hodnoty na kraj

	Priemer na kraj (mil. Eur)	BA	TT	TN	NT	ZA	BB	KE	PO
Životné prostredie	184	0,4	0,7	1,2	1,2	1,1	1,2	1,3	1,0
Verejná správa	80	1,2	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9	1,1	1,0
Informatizácia a komunikácia	40	1,7	1,1	0,6	0,5	1,3	0,9	1,2	0,7
Vzdelávanie	37	0,5	0,7	0,7	0,8	1,2	1,1	1,4	1,6
Stavebníctvo	20	0,0	0,8	0,4	0,4	2,2	1,4	0,4	2,4
Sociálna oblasť	22	0,7	0,8	0,8	1,0	0,8	1,0	1,5	1,5
Ostatné činnosti*	201	0,4	0,9	0,9	0,9	1,0	1,2	1,2	1,4
SPOLU bez dopravy	583	0,6	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,2	1,2
osobitne Doprava	216	0,3	0,1	1,9	0,1	4,7	0,3	0,5	0,1

*v tom najmä: Ine nešpecifikované služby a Ine nešpecifikované výrobné odvetvia

Zdroj: ITMS 2014+, vlastné výpočty

Tabuľka 8: Čerpané zdroje EU (partnerská dohoda 2014-2021) klasifikované podľa hlavnej činnosti, vyjadrené ako násobok priemernej hodnoty na kraj

	Priemer na kraj (mil. Eur)	BA	TT	TN	NT	ZA	BB	KE	PO
Životné prostredie	40	0,3	0,6	2,1	1,9	0,7	0,9	0,7	0,7
Verejná správa	22	1,5	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
Informatizácia a komunikácia	14	1,2	1,2	0,7	0,7	1,2	1,2	0,7	1,2
Vzdelávanie	3	0,4	0,3	0,3	0,4	1,2	0,5	3,7	1,1
Stavebníctvo	10	0,0	0,6	0,1	0,2	2,1	1,8	0,2	3,0
Sociálna oblasť	8	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	1,0	1,1	1,2
Ostatné činnosti*	51	0,5	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,1	1,2
SPOLU bez dopravy	148	0,6	0,9	1,2	1,1	1,0	1,1	0,9	1,1
osobitne: Doprava	87	0,5	0,0	0,0	0,0	6,3	0,4	0,7	0,1

* v tom najmä: Ine nešpecifikované služby a Ine nešpecifikované výrobné odvetvia

Zdroj: ITMS 2014+, vlastné výpočty

Oddelenie verejných financií, Odbor ekonomických a menových analýz
analytici@nbs.sk

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.